

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Martia, Joul'a si Sambat'a.
Pretulu abonamentului:
pe unu annu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siese luni 14 fr. pe
annu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. correspondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 128.

Mercuri 11/23 Novembre

1881.

Viitoriulu nostru ministru de esterne.

Brasiovu, 10 Novembre.

In modu fórte laconicu anuncia organulu d-lui Andrassy, cá numirea comitelui Gustav Kalnoky in postulu de ministru alu afaceriloru straine austro-ungare, este unu faptu implinitu. Comentariulu scurtu cu care ilustréza fói'a pestana important'a seire, este unu semnu destulu de elocuentu cá acést'a numire nu e nicidecum dupa placulu inaltei diplomatie unguresci.

Ungurii doreau cu sete cá se vedá din nou pe Andrassy in fruntea oficiulu de esterne la Vien'a, in firm'a convingere, cá astfeliu politic'a maghiara ar' face unu pasu inainte, ei s'ar' fi multiamitu, dupa cum ne spunea „Kelet“, si cu Tisza cá ministru de esterne, dér' dela „unu alu treilea, chiaru Unguru se fia“, nu asteptau nici unu bine. Unu alu treilea, diceau ei, ar' insemná o schimbare a directiunei politice, care ar' fi impreunata cu mare grija si bataie de capu din partea guvernului ungurescu.

Ei bine, tocmai acelu „alu treilea“, cu nume ungurescu, de care se temeau mai multu politici dela „Kelet“, a fost alesu de cátra monarchulu nostru de successoru alu repausatului baronu Haymerle. Comitele Gustav Kalnoky nu intrunescu in sine nimicu ungurescu afara de nume, elu este cetatianu si diplomatu austriacu par excellence si inca unu diplomat, care 'si-a inceputu cariera pe timpulu absolutismului, la 1854. Elu a statu 27 de ani in serviciulu diplomaticu si a avansatu prin propri'a lui harnicia pèna la rangulu de tramisu estra-ordinariu si ministru plenipotentiaru. Cu alte cuvinte Kalnoky este unu Unguru austriacu si este ceva fórte naturalu, cá Ungurii maghiari nu prea sunt incantati de inaintarea lui cea mai noua.

Atáta e totu ce scimu pèna adi despre viitoriulu ministru de esterne. Marturisimu, cá acést'a este fórte puçinu, déca luamu in considerare ceea ce scriea dilele aceste unu organu de frunte vienesu, cá adeca in intrég'a administratiune a Austro-Ungariei nu e nici unu oficiu, care se aiba mà-caru pe departe acea importantia pentru coróna, pentru statu si pentru popórele monarchiei, cá oficiulu de esterne; inse si puçinulu ce l'amu aflatu despre comitele Kálnoky este prea de ajunsu spre a ne face se intielegemu, cá de aci incolo nu se va mai tractá de aceea cá „politic'a maghiara“, ei de aceea cá „politic'a austriaca“ se faca unu pasu inainte.

Este greu de a face combinatiuni asupra politice viitoriului ministru de esterne. Kalnoky pòte fi unu vechiu diplomat, pentru popórele monarchiei inse elu este inca unu factoru necunoscutu pe care abia de aci incolo ilu voru poté cunósce. Se dice cá este omu capabilu, cu tóte astea nu scimu déca nu cumva si elu va fi chiamatu mai multu se esecute decâtu se conduca politic'a esterióra. O diferentia inse intre densulu si reposatulu Haymerle totu ar' esistá si in acestu casu. De Haymerle se dicea cá este locutiitorulu lui Andrassy, acést'a nu se va mai poté sustiené si despre comitele Kalnoky. Organulu nemtiescu din Pest'a sustiene ce e dreptu, spre aperarea decorului „marelui“ barbatu de statu Andrassy, cá acést'a ar' fi recomandatu monarchului numirea lui Kalnoky, dér' usioru se pòte observá, cá fói'a pestana insasi nu crede in ceea ce sustiene.

Se pòte cá se aiba dreptate fói'a francesa, care a disu, cá si pe viitoru oficiulu de esterne din Vien'a va fi unu feliu de succursala a Berlinului, dér' numirea lui Kalnoky, ni se pare, cá sémána mai multu a avé de scopu si emanciparea de sub tutoratulu exclusivu alu d-lui de Bismarck, prin o apropiare mai mare de Petersburg. Elu va urma credemu mai multu curentulu politice austriace de sine statátore, ce-o reprezenta cabinetulu Taaffe in intru.

Nimicu nu pòte caracterisá mai multu numirea lui Kalnoky, decâtu asigurarea, cá ea corespunde dorintieloru si opiuuniloru comitelui Taaffe. Se vede dér' cá partid'a austro-slava va jucá pe viitoru prim'a violina si findu-cá acést'a partida se lupta pentru egal'a indreptatire a tuturoru popóreloru monarchiei, s'ar' poté privi chiamarea lui Kalnoky la oficiulu de esterne, care este de-o influentia mare si pentru politic'a interióra, cá unu progressu facutu pe càrarea lunga si spinósá a impacarei tuturoru popóreloru acestei monarchie.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Dupa o activitate de trei septemani, delegatiunile au pusu capetu Sambat'a trecuta sesiunei din anulu acest'a. Din cifrele ficate pentru budgetulu afaceriloru comune insemnamu urmatórele: cheltuieli ordinare in totalu 105.332,720 fl.; extr'a-ord. 8.491,959 fl.; la olalta 113.824,679 fl. Din acést'a sum'a duóe procente, adeca 2.276,493 fl. 58 cr. vinu numai pe sém'a Ungariei. Partea Austriei este de 78.083,729 fl. 79 cr., éra a Ungariei, socotindu-se si cele duóe procente, 35.740,949 fl. 21 cr. Pe langa acestea creditulu pentru ocupatiune, 6.177,500 fl. (pentru Austri'a 4.237,705 fl.; pentru Ungari'a 1.939 735 fl.) plus unu adausu de 558,907 fl. 95 cr. (pentru Austri'a 383,410 fl. 61 cr. pentru Ungari'a 175.496 fl. 98 cr.) Ungari'a va avé a contribui asié-dara pe anulu 1882 sum'a de 37.856,181 fl. 19 cr. Din preliminarulu comisiunei delegatiunile au subtrasu sum'a de 733,000 fl.

Fara neintielegeri, fara desbateri infocate, in cea mai deplina armonia s'au votatu aceste cifre cu tóta esagerarea loru. Cu deosebire liniscit'a aprobare a budgetulu ministeriului de resboiu, care budgetu cresce din di in di, este de totu caracteristica. Se pare cá ómenii s'au facutu fatalisti de totu, au plecatu capulu si . . . intemple-se ce se va 'ntemplá. Ei bine, se vorbesce in fiacare clipita de pacea lumei, se arata jertfele ce se aducu pentru sustinerea acestei paci cu tóte acestea cheltuielile pentru armata se totu marescu si nimenea nu 'si ridica glasulu in potriv'a reului ce ingreuéza tíera totu mai multu. Déca pe timpu de pace suntemu atátu de apesati, ce va fi in timpu de necazuri, cându statulu va avé in adeveru lipsa de unu mai mare ajutoru din partea cetatieniloru sei? Asia se cauta bunastarea tieiei? Acestea suntu rodurile multu laudatei paci? . . . Dicu, ciudati ómeni, ciudata economia!

In fine totusi au isbutitu Dr. Herbst cu consoçii sei de a formá unu „clubu alu stangei reunite“ si de a stabili astfeliu o legatura mai strinsa intre fractiunile germane din Reichsrath. Acestu clubu alu fractiuniloru reunite din stang'a s'a formatu pe bas'a urmatórei programe:

„Petrunsi de necesitatea de a ne creá base tari pentru o procedere unitara parlamentara; impinsi de periculele semtite de toti, la cari este espusa positiunea Germaniloru, fundata in istoria si nedespartibila de conditiunile de esistencia ale statului: considerandu, cá actual'a politica a guvernului amenintia unitatea statului precum si institutiunile liberale si culturale si interesele nationale ale Germaniloru, precum si acele ale celorlalte popóre, cari in legatura cu Germanii nisuescu spre progressulu in libertate si cultura — subsemnati, luandu in aperare aceste interese amenintiate de statu si nationale se reunescu deocamdata, pentru a combate politic'a guvernului intr'unu clubu parlamentariu, care pórtá numirea „Stang'a reunita.“ Toto-data au primitu subscrisii urmatórele statute (aci urméza statutele clubului).

„N. fr. Presse“ recunósce, cá clubulu stangei reunite“ s'a nascutu intre mari dureri. Organulu

centralistu speréza, cá peste puçinu comitele Taaffe va trebui se sentia, cá si o minoritate parlamentara scie se 'si càstige terènu. „Timpulu compromiselor a trecut; in casulu celu mai reu asteptamu pèna la viitórele alegeri!“

Cumetrii centralisti dela Pest'a se bucura vedendu, cá centralistii nomti voiescu se se grupeze earasi in giurulu vechiului stindartu alu suprematiei dualiste. Si „Pester Lloyd“ aproba procederea fractiuniloru germane ale Reichsrathului, dér' totodata le dà se cunósca, cátu de mare este durerea diplomatiloru. din Pest'a, cá Nemtii abia acuma incepu a se reculeze, candu reunirea loru nu mai pòte delaturá séu impedecá pentru durata sistemulu inauguratulu de cabinetulu Taaffe. Tóte sunt frumóse câte le espune programa „stangei reunite“ — esclama „Pester Lloyd“ — numai se nu se insiele Nemtii asupra efectulu acestei actiuni, càci ori-ce ar' face fractiunile reunite ale loru pe comitele Taaffe nu'lu voru poté resturná si chiaru resturnandu 'lu Nemtii ar' trebui se tiena conçu de esistentia Cehiloru, Poloniloru si Sloveniloru si de consecintiele ei.

Este batatoriu la ochi, cá „Pester Lloyd“ gassesce positiunea lui Taaffe atátu de tare si, ce e mai multu, recunósce cá „ide'a de impacare a comitelui Taaffe este o idea indreptatita“ si cá Nemtii nu'lu voru poté resturná. Adeveratu cá intotdèuna organulu comitelui Andrassy 'si-a datu aerulu de a protege încátuva pe Cehi, Poloni s. a. dér' tocmai in momentulu reunirei fractiuniloru centraliste germane, unu asemenea limbagiu este surprindietoriu si dovedesce numai cá scrierea telegrafica dela 19 l. c., care asigura, cá va fi numitu comitele Kalnoky in postulu de ministru alu afaceriloru straine, a produsu o adèca impresiune asupra fóiiei suprematiste din Pest'a. Se vede cá si „Pester Lloyd“ este de parerea ce amu esprimat'o noi, cá venirea la ministerulu de esterne a lui Kálnoky va contribuí numai la intarirea positiunei cabinetulu Taaffe si de aceea ilu vedemu facèndu, cum dice Neamtulu „gute Miene zum bösen Spiel.“

Dela Vien'a se telegraféza diarului „Pester Lloyd“ cá comitele Gustav Kalnoky sosindu dela Petersburg la Vien'a a fost primitu in 19 l. c. de cátra Maiestatea S'a in audientia privata. Numirea lui de ministru de esterne imperialu se pòte considerá deja cá unu faptu hotaritu. Inainte de a 'si ocupá noulu postu, comitele Kálnoky se va duce la Petersburg, spre a predá acolo scrisorile sale de rechiamare.

Comitele Kalnoky a intratu in Iuliu 1854 in serviciulu diplomaticu; in 16 Augustu a aceluasi annu fú numitu deja atasiatu si a fost in calitatea acést'a membru alu misiuniloru dela München si Berlinu; in anulu 1859 a avansatu la gradulu de secretariu de legatiune si a functionatu cá atare in Berlinu si Londra; in anulu 1868 a devenitu consiliaru de legatiune. Dela anulu 1871 a functionatu cu titlulu si caracterulu unu tramisu estra-ordinariu si ministru plenipotentiaru in Rom'a; in 1879 a fost numitu ambasadoru in Kopenhagen. De aci a fost stramatatu la Petersburg, unde a condusu afacerile legatiunei mai antaiu cá locutiitoriu alu concediatulu baronu Langenau, pèna candu in Ianuaru 1880 a fost numitu definitivu ambasadoru in Petersburg.

„Polit. Corresp.“ din Vien'a dice intr'unu comunicatu, cá sgomotele respandite de cátra unele din diare asupra unoru turburari cari s'ar' fi intemeiatu in Dalmati'a, au fost multu esagerate; totulu se reduce inse la nesce bande de tálhari, cari venindu din Herzegovina au nelinistitu tinutulu Crivosciei, dér' guvernatorulu a luat mesuri pentru scutul locuitoriloru. Toto-data se dice in acelu comunicatu, cá recrutarea pentru Land-

wehr, (armat'a teritoriala) in Cataro, cu tóte abtinerile, de altmíntrea puçine, s'ar' fi terminatu fara disordine. Organizatiunea Landwehrului in Dalmati'a meridionala se póte considerá prin urmare cá terminata, chiaru si fara participarea puçiniloru recruti din districtulu Crivosciei.

Ambasadorulu romanu in Paris d. Calimachi C a t a r g i, au fost rechematu si primulu secretariu alu legatiunei d. O d o b e s c u conduce deocamdata afacerile legatiunei romane.

Impressiunea ce a facut'o mesagiulu imperatului Wilhelm, ce'lu publicamu mai la vale in estrasu, asupra fractiuniloru liberale din Reichstag a fost fórte nefavorabila. Ele trebuira sè se convinga cá principele Bismarck nu voiesce ale face nici-o concessiune, si cá tiene mortisiu la proiectele sale combatute de liberali, cum este acela privitoriu la introducerea monopolului de tutunu s. a.

Deja la constituirea biroului noului Reichstag s'a doveditu, cá fractiunile conservative si clericale impreuna cu Polonii si cu Elsatianii forméza maioritarea in parlamentu. Aceste fractiuni unindu-se la alegerea presiedintelui au reprezentatu peste 190 voturi si au alesu de presiedinte pe conservativulu de L e v e z o w, ér' de primulu vice-presiedinte pe membrulu centrului Frankenstein. Ei alesera de alu doilea vice-presiedinte pe unu liberalu, d. B e n d a, dér' acest'a a refusat in cointelegere cu partid'a s'a si asié in loculu lui fú alesu conservativulu A c k e r m a n n. Presidiulu parlamentului germanu e compusu prin urmare din duoi conservativi si unu clericulu catolicu.

Organele liberale germane in frunte cu „National Ztg“ imputa cancelariului, cá voiesce se angageze autoritatea personala a monarchului pentru politic'a lui. Mesagiulu contine unu pasagiu unde sè dice cá monarchulu numai atunci va fi multiu mitu, déca se voru realisá proiectele social-politice ale princíului Bismarck. Este reu inse a aduce astfeliu in conflictu convictiunile cetatianiloru cu sentiulu loru de pietate cátra purtatoriulu corónei, dice „Nat. Ztg.“ Numai cancelariulu este responsabilu pentru politic'a lui si este condemnabila metod'a cancelariului de a voi sè se ascunda la spatele monarchului.

La unu prandiu, datu in onórea consiliului federalu germanu, d. de Bismarck a disu, cá doresce deja de multu de a se retrage, dér' numai veneratiunea si alipirea s'a de persón'a imperatului ilu retiene, de a se desparti de elu. Punendu'si odata intrebarea, cá ce ar' mai poté folosi in timpulu functionarei sale natiunei germane si-a disu cá numai prin impuçinarea dariloru directe, printr'o reforma a celoru indirecte, apoi prin redicarea starei classeloru muncitóre se mai póte face ceva. Bismarck mai dise, cá acuma ar' poté se insarcineze pe altulu cu conducerea politicei interióre si acestu locutiitoriu se sí'lu idé séu din centru séu d'ntre liberali. Interessantu e cá, candu unulu din meseni a citatu unu esemulu din istori'a monarchieloru absolute, cancelariulu a disu, cá absolutismulu n'ar' fi asié reu; dér' atunci nu se scie intotdèun'a in cemàni incape guvernulu; de aceea i s'a parutu cá cea mai rationabila forma de statu constitutiunala. Numai parlamentarismulu se nu tréca marginele sale.

Se anuntia din Petersburg, cá a aparutu aeuma alu síéselea numeru alu fóiei nihiliste, datatu dela 23 Oct. Organulu nihilistu e curatu si se vede, cá s'au adusu imbunatatiri in literile si imbunatatirea tipografiei sociale-revolucionare. Fia-care din cele optu foi pórtá inscripti'a „Narodnaia Wolja.“ Spiritulu acestui numeru e fórte elegicu, aprópe resignatu. Pe prim'a pagina se afla in doliu anuciulu despre mórtea lui Garfield, si de desuptu se serie: Esprimendu-ne condoleanti'a nóstra poporului americanu, credemu de datori'a nóstra se protestamu, in numele revolucionariloru rusi contra fapteloru violente, cá ale lui Guiteau. Intr'o tíera, unde libertatea personala permite lupt'a ideiloru, unde vointi'a libera a popóreloru creaza legile si chiaru alege persón'a ce guverna, intr'o asemenea tíera omorulu politicu cá mijlocu de lupta este unu fenomenu alu aceliiasi despotismu, a carei estermínare ne-amu propus'o in Russi'a. Comitétulu esecutivu, 10 Sept.“ — In articolulu de fondu sunt violentu atacati Tiarulu, Ignatieff si Pobedonocoff. Apoi „Narodnaia Wolja“ aduce corespondentie din Saratow, Worones si Iaroslavl, ce contieniu amenunte ásupra caletoriei Tiarului la Moscva si mai alesu 'si batu jocu de mesurile de precautiune, luate candu a fostu Tiarulu in Iaroslavl. Scolarii Liceului au fost tinuti inchisi, péna ce a plecatu Tiarulu. (Mai tardiu au fostu turburari între scolarii.) Apoi vine o poesie, care tratéza despre o mama, alu carei fiu zace in temnitia. Dupa asta urméza diferite istoriorea asupra demnitariloru, între altele cá mitropolitulu din Kiew, Tilocy. a ádresatu o epistola Tiarului, prin care 'lu dojenesce, cá s'a departatu de poporu. Tiarulu a pusu sè se faca cercetare, déca mitropolitulu e cu mintile intregi. Intre „sciri diverse“ se spune, cá sunt 2508 acusari de lesa maiestate, in urm'a cároru Tiarulu a datu unu Ukazu secretu, cá nici o cauza se nu se presinte tribunaleloru, ci dupa o intielegere între ministrulu de justitia si de interne cei acusati se fia pedepsiti pe cale administrativa. Fóiea termina ca de ordinaru printr'o lista de subscriptiune a asociatiloru, dela 13 Martiu péna la 15 Iuniu, ce contine 20,000 ruble.

Acuma se vede cá prin arestarea síefiloru ligei irlandeze nu s'au mulcomitu turburările din Irland'a. Pe fia-care dí audimu de crime teribile, ce se comitu contra arendasiloru, cari avura curagiulu a 'si plati arend'a. Hoti investiti intra in case si omóra totu ce intalnescu viu. Land-comissiunile au multu de lucru cu tóte astea, cáci mii de arendasi petitiunéza (in sensulu legii agrare) pentru a li se stabili arende. De multeori se vede cá arend'a a fostu peste mesura mare, atunci tribunalele o reducu la jumatare si foile conservative scuipa din caus'a acést'a focu si puciósa numindu guvernulu o adunatura de comunisti si taciunari.

Intr'unu articulu intitulatu „Regin'a Romaniei Protectionista“ serie „Curier. Financiaru“ între altele:

„Este interesantu apelulu Reginei cátra natiune; elu esprima o cugetare care trebuie se pue capetu luptei ce de mai multi ani esista in Romani'a între duóe idei si duóe scoli economice, cari se potu resuma ast-felu: Scóla protectionista in lupta cu scóla liberului schimbu; idea cá Romani'a trebuie se ramæ o tíera agricola si fara industrii manufacturiere in lupta cu ide'a, cá Romani'a fiindu o tíera agricola, trebuie se deschidema, prin fondare de industrii, nóue si vaste debusiuri agriculturii.

S'a disu si se sustine cu multa dreptate cá Romani'a e o tíera bogata. Regin'a nu voesce se intieléga acést'a; Ea nu voesce se vada o Romania bogata cu unu poporu descultiu! Maiestatea S'a voiesce cá avuti'a si bunulu traíu se petrunde péna in cele mai departate catune ale tíerei, si pentru cá acést'a nobila vointia se 'si póta avé aplicarea ei, trebuie se renuntiamu la ide'a d'a ramané o tíera pura agricola si sclava strainatatii dupa industriile ce importamu, si se cautamu a face cá sistemulu protectionistu se devie crediulu nostru politicu séu mai limpede programulu Revoluçionarei economice in care ne aflamu.

Amu fondatu fabrici de zaharu, de chibrituri de postavuri, de luminari de stearinu, de fringhii, etc.; la ce resultatu amu ajunsu? Amu ajunsu a plange pe ruinile unora si a intóree cu mila ochii de la functionarea altora. Pentru ce? Pentru cá in tractatele nóstre de comerciú ne amu condusu mai multu de scóla liberului schimbu, atunci candu n'aveamu nimicu de schimbatu in industrii cu alte popore, in locu se ne conducemu de principiile scólei protectioniste.

Pentru cá amu fondatu aceste industrii fara se ne gandimu a le créa si stabilimentele de creditu, de care au trebuintia, lasandu-le ast-felu a deveni prada camatariloru.

In fine pentru cá amu voitu se stabilimu industri'a pe base de cartonu atunci pe candu trebuia se ó stabilimu pe base solide si durabile, pe base inradacinate in poporulu de la tíera si dupa unu planu anume determinatu.

Regin'a luandu intiativ'a pentru stabilirea industriei tiesaturiloru in Romani'a prin poporulu dela tíera, Majestatea S'a a pusu man'a pe adevarata rana si a asternulu basele adevarate ale unui regimu economicu protectionistu, propriu a deschide treptatu noue debusiuri muncii si agriculturii nóstre, a face cá avuti'a si bunulu traíu se patrunda in caminele si a celoru mai seraci.

Acést'a mica industria a tiesaturiloru, mica in aparentia déru imensa candu privimu populatiunea din intréga tíer'a, se afla in mare decadencia si in

schimbu, miliónele tíerei trecu peste hotare se caute fabricat-le straine.

Nobil'a Regina intielese pericolulu si se indreptá cu hotarire in contra acestui curentu vatamatoru intereselorú nóstre nationale. Ea inbracá insasi hain'a traditionala pe care o aridica la onóre, o introduse in Palatu, o facú se strabata in tóte salónele si facú pe toti se revie la sentimente mai bune pentru unu articulu romanescu de prim'a necesitate. Acést'a nu era inse de cátu semnalulu curentulu economicu ce Regin'a Protectionista voia se inaugureze, cáci Ea meditéza astadi unu planu inca mai mare; voiesce se stabiléscá o adevarata industria nationala a tiesaturiloru pe base mai largi si cu sianse de o mai mare si sigura intemeero si desvoltare.

Economistii romani, si in specialu „Cur. Fin.“ se grabesce a aduce omagieile sale nobilei Regine pentru acést'a frumósa initiativa. Candu incuragiarez yine de susu, candu insasi Regin'a Romaniei ia in manele sale acést'a frumósa miscare economica, triumfulu nu póte fi de cátu din cele mai sigure si mai stralucite.“

Deschiderea Reichstagului germanu.

Joi'a trecuta avú locu deschiderea Reichstagului germanu. Principele Bismarck, in fruntea consiliului federalu, se asiediá la stang'a tronului, care era invelitu, si impartasi deputatiloru adunati in numeru de vreo 200. cá Imperatulu nu se semte bine si de aceea spre marea lui parere de reu se vede impedecatu a deschide in persóna Reichstagulu. Principele ceti apoi discursulu tronului, caruia i s'a datu form'a unui mesagiu imperatescu, contra-semnatu de cancelariu.

Mesagiulu, care se introduce cu cuvintele: „Noi Wilhelm din grati'a lui Dumnedieu imperatu alu Germaniei, rege alu Prussiei, facemu tuturoru cunoscutu: Noi amu convocatu Reichstagulu inca in anulu acest'a spre a stabili mai antaiu budgetulu imperialu s. c. l.“ Mesagiulu dice apoi, cá proiectulu de budgetu arata o desvoltare imbucurátore a financeloru imperiului si unu succesu bunu alu politicei economice inaugurate. Prin conventiunea, ce s'a incheiatu cu liber'a cetate Hamburg s'a facutu unu pasu mai departe spre tint'a unirei Germaniei cá teritoriu vamalu si comercialu. Mesagiulu anuntia mai departe cá guvernulu va presentá din nou unu proiectu de lege privitoriu la prelungirea periodelorú legislative si de budgetu. Cu privire la vindecarea releloru sociale, o problema ce 'si-a ales'o cancelariulu, Mesagiulu dice, cá acést'a nu se póte ajunge numai prin repressiuni, ci trebuie sè se faca si ceva positivu pentru imbunatatirea sórtei lucratoriloru. Acést'a o recomanda caldurosu Reichstagului, in sperantia, cá tóte partidele fara distinctiune voru sprigini nisuintiele guvernului, anunciandu presentarea unui proiectu de lege prelucratu pentru asigurarea lucratoriloru contra nenorociloru ce provinu din ocupatiunea loru la fabrici. Totodata se presenta unu proiectu privitoriu la organizarea proportiunata a casselorú industriale. Dér' si aceia din lucratori, cari nu mai potu agonisi din caus'a etatii si a invaliditatii au unu dreptu la spriginulu unui statu, „care se radiemá pe fundamentele morale ale vietiei crestine“. Creare de societati corporative sub scutul si promoverea din partea statului, va face posibilá si solutiunea acestei probleme, dér' voru fi de lipsa medilóce materiale insemnate.

Mesagiulu accentuéza reform'a dariloru prin introducerea de impositie indirecte imperiale cu scopu de a poté delaturá unele dari directe, cari apasa comunele. Celu mai bunu midilocu pentru scopulu acest'a ilu vede in introducerea monopolului de tutunu si in mai mari impositie asupra beuturiloru spirituóse. „Aceste nisuintie — dice Mesagiulu — sunt libere atátu de scopuri ascunse fiscale, cátu si de scopuri reactionare.“ Cá o conditiune prealabila pentru reformele aceste sociale si politice se cere o buna statistica asupra ocupatiunei fia-carui cetatianu din intregu imperiulu. Mesagiulu continua apoi cam asié:

„Déca pe terémulu institutiuniloru interióre ale imperiului ne astépta grave probleme, pe cari nu le va poté deslegá intr'o sesiune parlamentulu, ne causéza cu atátu mai mare bucuria, a ne esprime cu deplina ultimire asupra situatiunei politice in óstre esterióre. Déca si in cei diece ani din urma, in mani'a multorú prediceri si temeri, a succesu a pastrá Germaniei bunatatile pacii, totusi in nici unulu din anii acesti'a nu amu privitu cu aceasi incredere la

continuarea pacii binefacătoare pe viitoriu, că în anul acestă. Intalnirile ce le-amu avutu în Gastein cu imperatul Austriei și regele Ungariei, în Danzig cu imperatul Rusiei, au fost espressionea relatiunilor strinse personale si politice, cari pe noi ne léga de monarchii amici, ear' pe Germani'a o léga de cele dué imperatii vecine puternice. Aceste relatiuni basate pe increderea imprumutata sunt o garanti'a sigura pentru continuarea pacii; la care tintesce în deplina cointelegere politica celoru trei curti imperatesci. Putemu se contamu la aceea, că acésta politica de pace va avé unu bunu resultatu, cu atât mai vértosu, cu câtu si relatiunile nóstre cu tóte celelalte puterisunt cele mai amicabile. Credinti'a că se potu basá în iubirea de pace a politicei germane a ajunsu a prinde radacini la tóte popórele, si consideramu de principal'a nóstrea datoriată cãtra Dumnedieu si cãtra patri'a germana de a intari si justificá acésta credinti'a.

Reichstagulu a primitu cu tacere acestu Mesagi si numai dupa cetirea lui intoná ambasadorulu bavaresu unu „Hoch“ intreitu pentru imperatul.

Cestiunea Dunarei.

III.

Acestu proiectu, intitulatu: Ante-proiectu pentru regulamentele de navigatiune, de politia fluviala si de supraveghiare, propusu comisiunei europene dunarene cu resiedinti'a la Galati, dovedesce pëna la evidinti'a, că d'astadata Austri'a a voitu se stabilésca supremati'a s'a absoluta asupra Dunarei intr'unu modu legalu si statornicu, printr'unu actu internationalu, care s'aiba putere de lege. Déca acestu regulamentu ar' fi fost primitu, ea ar' fi devenitu arbitruulu supremu alu fluvialu. Esecutarea regulamentulu este pusa sub autoritatea unei comisiuni, disa comisiunea micsta a Dunarei, cu resiedinti'a la Rusciucu, în care Austro-Ungari'a, Bulgari'a, Romani'a si Serbi'a sunt represintate fia-care printr'unu delegatu.

Acésta comisiune este presidata de dreptu de delegatu Austro-Ungariei.

Otaririle sunt luate cu maiortate de voturi; în casu de paritate, votulu presiedintelui va fi preponderante. Prin urmare Austri'a, în ori-ce cestiune în care ar' fi voitu se reusiésca, n'ar' fi avutu de câtu se dobëndésca votulu uneia din puterile mici, cari facu parte din comisiunea micsta, ceea-ce de siguru i-ar' fi fost lesne, multiumita intereselor atátu de númerose si adesea opuse ale diferiteloru state mici.

Cu alte cuvinte, comisiunea micsta ar' fi fost o comisiune austriaca sub o forma internationala.

Regulamentulu preserie că nu se va construi, pe unulu séu cela-laltu tiermu, nici unu podu séu ori-care altu stabilimentu fixu în fluviu, ale caroru planuri nu voru fi fost comunicate comisiunei mixte si recunoscute de ea că n'ntendu se impede în nimicu navigatiunea. Ecce Romani'a si Bulgari'a obligate se cëra autorisarea Austriei si Serbiei, pentru a stabili o comunicatiune între ele!

Mai multu de câtu atátu: se scie ca Romani'a ocupa dela Silistri'a pëna la Sulina ambele tiermuri ale fluvialu si că crearea de comunicatiuni stabile si lesnicióse între Dobogrea si restulu Romaniei este o conditiune sine qua non pentru intarirea stapanirii romane în nou'a provincia. Si cu tóte acésta, pentru a face unu podu între Romani'a Cisdanubiana si Dobrogea, este trebuintia de autorisarea Serbiei, Bulgariiei si Austriei! Intr'altelu, espressionea „séu altu stabilimentu fixu în fluviu“ este fôrte elastica; ea pôte sè se raporteze la debarcadere, cheiuri, etc. pentru care ar' trebui sè se cëra asemenea autorisarea comisiunei mixte. O alta prescriptiune insemnata este aceea care subordineza pe capitaniu de portu (functionari platiti de Statu si depin-diendu de ministerulu afaceriloru straine) comisiunei si inspectorelui séu. Este adevératu că regulamentulu adauge „în ceea ce privesce actiunea loru asupra apei. Dér' acésta restrictiune n'are nici o insemnata căci mai tóta actiunea capitaniiloru de portu se exercita asupra apei. Lasamu la o parte o multime d'alte prescriptiuni totu atátu isbitóre pentru autoritatea interióra a guvernulu romanu si care ar' face din acésta comisiune unu statu în statu. Se citamu cu tóte astea inca unu puntu. Regulamentulu contine unu articolu, care prescrie că elu va puté fi modificatu de catra inse-si comisiunea mixta. Este lesne de intielesu în ce sensu aceste modificari eventuale ar' fi facute, din momentulu, candu Austri'a ar' avé preponderanti'a în sinulu comisiunei. Acestu lucru vorbesce destulu de elocinte pentru ca se nu avemu nevoia d'a starui asupra tendintiei manifeste a proiectulu.

Dér' operatiunile periodice ale comisiunei europene dunarene erau în genere puçinu cunoscutu, afara de lumea diplomatica si, în adevér, lucrurile acestei reuniuni, constituita în modu permanentu de congressulu dela Paris si confirmata de conferinti'a dela Londra din 1871, au o parte speciala care intereséza puçinu pe publicu. Partea grea a lucrariiloru comisiunei dunarene vatamase interesulu curatu

politicu alu operei sale, care este considerabila; si dupa tóte probabilitate, comissarii ar' fi urmatu se delibereze în pace, în liniscea misterioasa, care plana asupra actelorulu loru de 20 ani, déca press'a européna n'ar' fi fost pusa în curentulu cestiunei prin publicarea ante-proiectulu, în urm'a unei indiscretiuni. Dér' ceea ce este caracteristicu, este că Austro-Ungari'a era atátu de puçinu grabita d'a vedé realisandu-se ceea ce ea cere adi cu atáta vioiciune că duoi ani trecusera fara că ea se fi cerutu formalu esecutarea art. 55 din tractatulu dela Berlinu.

Ne amu esplica cu greu acésta reimputernicire rapede, déca n'amu tiené socotéla de evenemintele, cari au urmatu dupa tractatulu dela Berlinu.

Se vobia despre întocmirea unui regulamentu de navigare privitoru la riverani, adica la Romani'a, la Serbi'a si la Bulgari'a, între Portile de fern si Galati. Austri'a inse nu este riverana în acésta parte a fluvialu, si cu tóte acestea ea avé pretensiunea se impue preponderanti'a s'a în comisiunea statelorulu mici care ar' fi la întemplanu chlamata se aplice regulamentulu în cestiune. Barbatii de statulu din Vien'a sciau că prietele loru voru întempina pedici serióse din diferite parti. Pentru a le sustiné déca nu pentru a le justifica, trebui'a sprijinulu fara conditiuni alu unei mari puteri. Ei dér' au intardiatu de buna voie elaborarea regulamentulu de navigatie pëna la epoch'a caletoriei principelui Bismarck la Vien'a. D'atunci atitudinea loru s'a schimbatu cu totul. Apropiarea dintre Germani'a si Austri'a a adusu sprijinulu doritu, de care avea ea trebuintia pentru a dá asaltulu privilegiiloru statelorulu mici.

Acésta este prim'a fasa a cestiunei Dunarene, astu-feliu cum se presinta adi.

Dela inceputulu incidintelu, se putea prevedé în ce modu s'ar' grupá Puterile. Era mai antaiu cu totul firescu că Austri'a se caute a se folosi de momentulu oportunu ce se presintá pentru a stabili odata pentru totu-dauna preponderanti'a s'a absoluta asupra Dunarei de josu. Era asemenea veditu că Germani'a si Itali'a ar' impinge-o la acésta, cum ele au facutu d'altmintrelea ori de câte ori a fost vorba d'a inlesni Austriei o întindere în Oriinte. Germania si Itali'a sunt aliati naturali pentru a impinge imperiulu dualistu spre marea Egea si marea Négra si alu slabi astu-feliu pe Adriatic'a, în Tyrol si în stapanirile sale germane. Lucrarea sub-comisiunei insarcinate cu elaborarea proiectulu de regulamentu este o dovéda isbitória despre acésta combinatiune politica.

Amu veditu ca era compusa din delegatii Austro-Ungariei, Germaniei si Italiei. Si ce au facutu acesti delegati? Tratatulu din Berlin prescrie că comisiunea europeana va fi insarcinata cu regulamintarea navigatiei fluvialu si cu supraveghierea esecutarii acestei regulamentari, lasandu firesce esecutarea inse-si în manele fia-carui Statu riveranu în particularu, asupra teritorulu sou. Câte-si trei delegatii, luandu de basa tratatulu dela Berlin, au inceputu se'lu interpreteze în sensulu austriacu: adeca, în locu d'a se ocupá cu elabora reanui ante-proiectu de regulamentare a fluvialu, ei au creatu o noua persóna morala, numita comisiunea mixta a Dunarii. În acésta ei au trecutulu în modu veditu peste competenti'a loru, căci ei nu erau autorisati, nici prin tratatulu dela Berlin, nici prin delegarea pe care le-a dat'o comisiunea europeana, sè sustraga acestei comisiuni supraveghierea regulamentulu de navigare si de politia fluviala, pentru a atribui esecutarea ei unei comisiuni mixte, care nu este prevediuta de nici unu arangiamentu internationalu. Prin urmare, „comisiunea mixta a Dunarii“, inchipuita de delegatii Austro-Ungariei, Germaniei si Italiei, a fostu proiectata în afara de dreptulu internationalu. Comisiunea europeana a Dunarii ea inse-si nu era în dreptu s'o întocmésca fara o prealabila intielegere cu tóte Puterile. Ast-felu articulele 3 si 4 din faimosulu ante-proiectu presintatu de delegati sunt facute în neconformitate cu prescriptiunile tratatulu din Berlin; înainte d'a discuta, déca Austri'a trebuie s'aiba presiedinti'a cu votu preponderante, déca scaunulu comisiunei trebuie se fia la Rusciucu séu aiurea, trebuie se esaminamu déca „comisiunea mixta a Dunarii“ trebuie se fia instituita.

Acésta era punctulu principalu asupra caruia ar' fi trebuitu sè se învêrtésca discutiunea.

Cele-lalte puncte n'aveau pentru Austri'a de câtu o insemnata secundaria, căci instituirea „comisiunei mixte“ odata dobëndita, ea era sigura că va avé si celelalte în comisiune, folosindu-se pe rëndu de interese diferite si adesea opuse ale statelorulu mici reprezentate în acésta comisiune.

(Nouvelle Revue.)

D i v e r s e.

(Inaugurarea statuei lui Heliade.) În fine statua lui Heliade s'a instalatu în faci'a gradinei Universitatii, gratia bunei vointie ce a aretatu d-lu V. Urechie în acésta cestiune. Ea sémana fôrte multu cu marele poetu; are de duoe ori marimea naturala asié, că se pôte vedé în departare destulu de bine. S'a fixatu diu'a de

21 Novembre pentru inaugurarea ei. Caus'a că nu s'a alesu o di mai apropiata a fostu dice „Bin. Publ.“ că sè se dè în destulu timpu Academiei romane, reprezentantiloru scoliloru, teatrulu, preseii tipografiloru, societatii pentru instructi'a poporulu romanu etc. unde Heliade a luat'o parte activa la desvoltarea loru, se le dè timpu se prepare discursurile ce voru voi a face cu acésta ocaziune.

(Dintr'unu leu, duoi...) Sandu Stanciu e adusu la bar'a tribunalulu corectionalu de Ilfov, sectiunea II, sub preventiunea de escrocherie, în pagub'a lui Neagu Craiovénulu, precupetiu de meseria si d'o inteligenti'a fôrte limitata, pe care l'amu puté numi mai bine Neagu-Pacala. Neagu trecea intr'o di cu cosiurile pe strada si, vedindu intr'o infundatura pe Sandu c'o óla de plumbu la focu, ilu: întrebá — Ce faci acolo, me tigane? — Eaca, facu bani, me rumanico, 'i respunde Sandu; dintr'unu leu facu duoi... Si-i aretà duoe piese calpe de câte unu francu. Minunatu de mestesiugulu tiganulu care, totu învêrtindu óla cu plumbu la focu, 'i spunea că pôte se face si trei lei din unulu, nai-vulu olténu lasá cosiurile acolo si plecá spre casa, de unde se întórse peste o jumetate óra cu sum'a de 150 lei, fructulu economiloru lui de peste totu anul, pe cari 'i incredenti'a astutiosulu tiganu. Acesta 'i insinuá atunci c'ar' fi bine se indemne si pe alti tovarasi ai lui ca s'aduca bani, pentru că se tórne d'o data mai multi. Precupetiulu luá lucrulu în seriosu si porni din nou spre casa. Din fericirea lui, intalní unu camarad pe drumu care, audiendu despre ce e vorb'a, intrá intr'o despartire si denuntiá escrocheri'a agintiloru, cari pusera man'a pe calpuzanu. La audiintia, Sandu pare mai multu surprinsu de câtu speriatu de inculparea ce i se aduce. — Va se dica, insielai lumea în amedi-a mare sub cuvèntu că scii se faci câte duoi si trei lei dintr'unulu? il întreba presiedintele. — Da ce pecatele amu facutu eu boerule? Responde Stanciu. N'amu luat'u muierea nimenui; n'amu spartu cas'a nimenui; n'am furat'u lucrulu nimenui. Déca elu a fostu prostu si a creditu că potu se facu bani boeresci... (Risete). Tribunalulu condamna pe Sandu la o luna de inchisóre. — Déca a fostu prostu, ce sunt eu de vina? repeta elu plecandu din auditoru. — Si adevérulu e că acésta a fostu si impressiunea publiculu faci'a cu monumental'a naivitate a bietulu olténu.

(Obiceiulu) Ce va sa dica obiceiulu la omu, si de cate ori lucruri pe cari le repetimu în modulu celu mai inocentu nu se facu a duo'a natura! Acésta s'a întemplanu bietulu Gabeln, artistu dramaticu, insarcinatu cu rolulu de betivu. Îndeplinu-du mereu cu mare maestria, si 'l-a luat'u în seriosu, si astadi este silitu se formeze urmatórea actiune contra d-lui Herbelotu, directorulu unui cercu situatu pe bulevardulu Bonne-Nouvelle: „Considerandu, dice citatiunea lui Gabelu, că la 5 Septembrie clientulu meu a fostu admisu la cercu în stare de betia fara se fia abonatu, si a fostu impinsu se jóce la bacara; Că a perdutu dela 5 pëna la 14 Septembrie sum'a de 2700 franci; Că d. Herbelot, directorulu cerculu, nu trebuia sè'lu admita acolo fara sè se fi indeplinitu prealabilu formalitatile prevediute de statute; Că d. Herbelot este responsabilu prin faptululu seu si trebuie se fia obligatu a despagubi pe reclamantu de perderea suferita...“ — Dupa cum vedemu actiunea este fôrte curioasa si vomu tiené pe lectori în curentulu ei. Ascunde, afara de acestea, si unu reu socialu, care esiste nu numai în Paris, ci în tóte partile lunei. Chiaru la noi, câte tripouri murdare nu viernuescu în tóte mahalalele, unde multime de nenorociti sunt despoiati în modu infamu! Déca în Paris, cu tóta lucrarea activa si parmanenta a politiei, se întemplan asemenea lucruri, ce trebuie se fia la noi în Bucuresci, unde ast-felu de casuri trecu neobservate! (Dreptulu)

(Unu omor.) Faptulu s'a întemplanu la Odessa. Unu teneru lucratoru de tipografia, Atanasie Casciuk, s'a inamorat'u de o tenera si frumósa femeia, care din nenorocire fù de o conduita puçinu destrabalata. Legandu cu dens'a nisce relatiuni intime, tenerulu tipografu fini prin a se însurá. Déca femeia devenita soçia, continuá a duce viéti'a s'a de alta-data. Barbatulu începù a se plange, a o indemná se lapede viati'a acésta, déru femeia 'i aminti miser'i'a loru si frumuseti'a sea.... 'i trebuia rochii, panglici, baluri, petreceri. Intr'o di tenerulu soçiu, desgustatu de acésta viatia, de rusinea, care legá numele seu cu numele frumósei sale soçii, se duse într'o pravalia si cumpará unu cutitu... pentru a curmá viati'a s'a miserabila. Din nenorocire mergendu acasa, elu 'si intalní soçia... o opri, 'i spuse hotarirea s'a... Ea nu crediú si ridea!. Atunci cutitulu

iesi la lumin'a dilei si o lovitura cruda taiá firulu vietiei acestei femei.

(Mórtea causata prin muscarea albinelor.) Dupa opiniunea comissiei igienice franceze, care a analisatu otrav'a albinelor, acestea prin muscarea lorú câte o data producu mórtea omului. Asemenea casuri se intempla camu desu, candu muscarile se facu pe fačia, capu séu mai multe locuri ale corpului. 1) muscarea causéza mórtea candu otrav'a albinei s'a introdusu in circulati'a sangelui si 2) candu causéza rani si imflaturi, asié de ex. imflatur'a gátului si oprirea respiratiunei si espiratiunei, de uude — mórtea instantanea. Cá esemplu se potu citá urmatóarele: 1). Unu copilu de 5 ani a fostu muscatu de albina la timpla; indata, o durere grozava simti elu se duse la tatalu seu, care i'a scosu aculu, dera a remasu o rana mica, dupa aceea copilulu incepu a se ingalbeni, corpulu inadusi, nu se putu tine pe picióre, ochii au esitu din orbite, in stomachu o mare durere respiratiunea deveni grea; dupa o jumetate de óra copilulu móre. Alu 2-lea esemplu: Djon Grevalli din Pensilvania (America) a fostu muscatu in timpla in timpul, candu taiá crácele arborilor de langa casa. Imediatu 'si a perdutu cunoscinti'a si dupa 10 minute a muritu. 3). Mister Weit din Angli'a a fostu muscatu de o albina in pleop'a drépta, dupa 25 minute a muritu. 4). Unu june, fórte robustu din Ungari'a a fostu muscatu la gátu, durerea era atátu de mare, in cátu elu incepu a strigá, se gramadesce lumea, i se scóte aculu din rana, elu incepe a tremurá, se clatina si cade mortu. „Telegr.“

(Mare furtu de diamantiale in Londra.) In nóptea spre 16 navalira in filial'a postei in Hatton-Garden (Londra) mai multi vagabundi, stinsera tóte flacarile de gazu si se folosira de intunereculu produsu prin acést'a, spre a furá mai multe pachete postale, in cari se aflau diamantiale in valóre de 80,000 livre sterlingi, luand'o apoi la sanatós'a. Politi'a inca n'a descoperitu pèna acuma pe acesti cutezatori hoti.

(Unu midilocu contra betiei.) Combatendu „asilurile de betivi“, doctorulu Lurié din Vien a spune, cà a incercatu cu succesu unu metodu deja la 1846 asupra unoru betivi incorigibiii. Acestu medicu naréza, intre altele, si urmatorulu casu: „Intr'o di politi'a luá de pe strada pe unu betivu, in etate de 70 ani, si'lu aduse in spitalu. In timpu de 14 zile acestu betivu n'a primitu nici o mancare séu beutura, care se nu fi fost amestecata cu o dosa bunicica de rachiu prostu. Ap'a, vinulu, laptele, sup'a, carnea, ba chiaru si medicamentele si patulu detinutulu aveau ceva rachiu in ele. In prim'a di patientulu a risu de acést'a cura, a mancatu si a beutu; a duó'a di 'i-a fost grétia, dér' a mancatu de fóme: apoi a inceputu se verse si astfelu aci mancá, aci versá, pèna ce au trecut 14 zile. Patientulu devenise camu slabu, dér' s'a vindecatu de totu de betia. De aci 'nainte n'a mai beutu nici vinu, nici rachiu, fiindu' grétia de aceste lichide. Elu deveni fórte de tréba muncitoru si veselu, servindu ca lampagiu, pèna ce la 1848 a fost impuscatu din intemplan de Croati la luarea suburbiului St. Marx. — Alu duoilea esemplaru de betivu, in etate de 75 ani, s'a vindecatu radicalu totu cu modulu acest'a; elu n'a mai beutu de locu dupa cura si a mai traitu inca cinci ani muncindu cá croitoru.“ „R. W.“

(Necrologu.) In Oradea-mare a repausatu la 18 Novembre a. e. Gavriilu Rednicu, archidiaconu on.; parochu si protopopu alu Oradei-mari, inspectoru scolaru districtualu, directoru la scólele elem. gr. cat. rom. de Oradea-mare, membru alu esactoratulu diecesanu, consiliariu la tribunalulu matrimonialu diecesanu si asesoru consistorialu, in anulu alu 69-lea alu etatii si alu 44-lea alu preotiei sale. Fi-ai tierin'a usióra si memori'a binecumentata!

(Accidentu nenorocitu.) Ce trebué pentru a trece din acést'a lume in ceal'alta? Dómna P. Cucu, din Bucuresci strad'a Polona, No. 61 a aprinsu eri seara o luminare si voindu a cauta intr'o lada a scapatu luminarea, obiectele din lada luara focu. D-n'a Cucu voiea se stinga acestu focu dér' fú inecata de fum. . . . si muri pe locu!

(Primulu concertu) alu societatii filarmonice din Brasiovu se va dá Marti in 22 l. a. in sal'a Redutei.

Atragemu deosebit'a atentiune asupra anunciului de adi: Burs'a de Vien'a a casei de banca „Leitha“, Vien'a.

Avisu pentru Dame!

Onor. Dómne din Brasiovu am onórea a le impartasi, cà primescu a confecționá ori si ce haina cu totu ce se tiene de ea, pentru pretiulu ne mai pomenitu eftinu de 6 fl. v. a. in 24 de óre dupa mod'a cea mai noua, luandu asupra'mi deplin'a garantia.

A. Indig,

Croitoru de dame dela d. A. Platsko.
Tergulu inului (flosului) Nr. 25.

3--3

„ALBINA“ Institutu de creditu si de economii.

Publicatiune

in sensulu articiului de lege XXXVI din anulu 1876 § 29.

1. Sum'a scrisurilor fonciare puse in circulatiune face cu diu'a de 31 Octobre 1881 fl. 319,100.

2. Pretensiunile institutulu de imprumuturi hipotecare, cari servescu de coperirea acestoru scrisuri fonciare, sunt de fl. 323,629 96 cr.

3. Valórea hipotecelor luate de basa la susu numitele imprumuturi hipotecare, de fl. 1,506,474 44 cr.

4. In sensulu § 97 din statute fondulu specialu pentru asigurarea scrisurilor fonciare e de

fl. 244,775 24 cr. acesta e indusu in contu separatu si este plassatu in escomptu de schimburi si in efecte publice.

Sibiu, in 1 Novembre 1881.

Directiunea.

Burs'a de Vien'a.

Decidietória pentru Cis- si Transilvani'a este numai Burs'a de Vien'a.

Marile desavantaje ale speculatiunei la o bursa din provincia seraca, neinfluenta si dependenta, car' marile avantaje ale operatiunei la o bursa in capitala — unde resiede guvernulu, societati, corporatiuni, a cároru hartii sunt in piatia, loculu cu ofertele si cáutarea, unde sosescu sciri din tóta lumea, se face politic'a mare, aparu diarele mari, unde speculatiunea mare si banchierii facu cursurile, scurtu, loculu, unde se facu de timpuriu observari bune si nefavorabile si inainte de a strabate in publiculu mare se potu luá cele mai intime informatiuni, prin cari se pote influentiá cursulu — le amu aratatu cu deameneuntulu in brosiur'a nóstra (p. 26 si 42).

Cu privire la viitórele mari miscari ale burselor afara de „liber'a“ speculatiune si de afacerile nóstre consortiale recomandemu operatiun'a cu risiuu marginitu, mai alesu premi'a cu dublu efectu (ad: folosu: ori se urca ori scade cursulu) unde tacs'a in celu mai rou casu nu se pote perde de totu. Pretiuri de premie fórte eftine.

Avendu relatiuni de aprópe cu cercurile conducétóre putemu se servimu cu informatiuni directe, inmediate si grabnice (in modu specialistu si gratis). Esecutare esacta, discreta. Avisuri in scrisu gratis.

Giurstarile actuale pecuniare si crescerea capitalieloru ne punu in positiune, cá la cumperarile de speculatiune si la investirea de capitaluri si chartii de valóre se scademu dobénd'a pèna la 5% (fara tacs'a) pr. r.

Numeri de proba ai fóiei financ. si de sortire „Leitha“ franco.

Brosiur'a cu cuprinsu bogatu si absolutu necesara, contine: calendariu de losuri (tóte planurile de jocu europ.) Chartii de alocatu de speculatu, asigurare de losuri (remarcabilu cu privire la tragerile viitóre) ect. ect. le espedamu la cerere gratis si franco. 3-4

Cas'a de banca „Leitha“ (Halmai) Vien'a a administr. soc. Schottenring 15.

Cele mai eftine

Port-çigare de Chihrimbariu

strungarite ear' nu turnate, ofera subsemnat'a fabrica cu urmatóarele preçiuri:

Pentru çigare in etuiuri elegante.	
Nr. I	12 cm. lung. fl. 5.—
„ II	10 „ „ „ 4.—
„ III	9 „ „ „ 3.—
„ IV	8 „ „ „ 2.50
„ V	7 „ „ „ 2.—
„ VI	6 „ „ „ 1.80

Pentru çigaretete in etuiuri elegante	
Nr. I	10 cm. lung. fl. 3.—
„ II	9 „ „ „ 2.50
„ III	8 „ „ „ 2.—
„ IV	7 „ „ „ 1.50
„ V	6 „ „ „ 1.—

mesurate numai pèna la capsul'a de spuma

Cu aceste pretiuri extraordinaru de eftine speru, cá voiú poté delaturá imitatiunile fara pretiu si vatamátóre senatatii si a sustiené renumele vechiu alu chihrimbariului naturalu. Tóte imitatiunile nu contienú nici unu picu de chihrimbariu, ci sunt facute din Copalu, se vindu inse in locu de chihrimbariu turnatu. Acéstu este o insielaciune, pentru cá port-çigare de chihrimbariu turnatu nici nu esista.

Port-çigare de spuma

veritabile, in etuiuri eleg. form'a cilindrica

Pentru çigare.	
Nr. I	13 cm. lang. fl. 3.50
„ II	12 „ „ „ 2.50
„ III	10 „ „ „ 2.—
„ IV	9 „ „ „ 1.50
„ V	8 „ „ „ 1.25

Pentru çigaretete.	
Nr. I	13 cm. lung. fl. 2.—
„ II	12 „ „ „ 1.75
„ III	10 „ „ „ 1.50
„ IV	9 „ „ „ 1.25
„ V	8 „ „ „ 1.—

Ce nu convine se pote schimbá eventualu se inapoieza banii. Vendiatorii primescu rabatt. Se spedéza dupa primirea preçiului séu cu rembrusa (Nachnahme.)

W. Henn in Vien'a.

X. Dampfgasse Nr. 11.

Zambach si Gavora.

Fabrica de vestminte si requisite bisericesci de ritu latinu si grecu in Budapest'a, strada Vatiului, Váczi uteza Nr. 17.

Falonu séu Odájdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachinu, prapori. Tóte feliturile de stéguri, si pentru societati industriale (si pentru pom-pieri) Covoru pe altariu,

potiruri, Pietohlebnica, cadelnitie, Pacificalu, candele de altaru, policandre pentru biserici, Ripide, Chivotu, càrti de Evangelia etc. etc.

Comande se efectuescu promptu. — Obiectele, cari nu voru conveni, se voru schimbá cu altele. 10—30

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gòtt si fiu Henriou.